

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie

(eksperyment pedagogiczny)

Technik Jeździectwa

 **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Warszawa 2019

Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Krakowie.

Układ graficzny © CKE 2019

Spis treści

Wstęp	4
Informacje o zawodzie	6
1. Zadania zawodowe	6
2. Wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie	6
3. Możliwości kształcenia w zawodzie	6
Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań	7
Kwalifikacja RL.27 Jeździectwo i trening koni	7
1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu	7
2. Przykłady zadania do części praktycznej egzaminu oraz zasady oceniania	14
Kwalifikacja RL.XX Instruktor jeździectwa	16
1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu	16
2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu oraz zasady oceniania	24
Podstawa programowa kształcenia w zawodzie	29

WSTĘP

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie jest podzielony na dwie części:

- pierwsza zawiera informacje ogólne o zawodzie oraz możliwości dalszego kształcenia w zawodzie, uzupełniania wykształcenia w różnych formach,
- druga zawiera wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań oraz podstawę programową dla zawodu.

Do każdej kwalifikacji, do każdego zestawu efektów kształcenia, zostały wybrane umiejętności reprezentatywne dla zawodu. Do tych umiejętności przypisano najważniejsze wymagania ogólne jako rozwinięcia oraz zamieszczono przykładowe zadanie z podaną odpowiedzią prawidłową.

Zamieszczony jest również przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji w zawodzie.

Zadania w informatorze nie wyczerpują wszystkich przykładowych zadań, które mogą wystąpić w arkuszach egzaminacyjnych. Informator nie może być główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w zawodzie, a kształcenie powinno odbywać się zgodnie z programami nauczania opracowanymi według obowiązującej podstawy programowej kształcenia w zawodzie.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany:

- a. z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub w zawodach zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego,
- b. na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Przez kwalifikację w zawodzie należy rozumieć wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Część pisemna egzaminu trwa 60 minut i przeprowadzana jest w formie testu składającego się z 40 zadań zamkniętych, zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna jest prawidłowa. Można uzyskać max. 40 punktów. Część pisemna egzaminu jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu lub arkuszy i kart odpowiedzi.

Część praktyczna egzaminu jest przeprowadzana w formie zadania praktycznego i polega na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym. Część praktyczna egzaminu jest przeprowadzana według modelu (formy):

- a. w (wykonanie) – gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa,
- b. wk (wykonanie przy komputerze) – gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa, uzyskana z wykorzystaniem komputera,
- c. d (dokumentacja) – gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja,
- d. dk (dokumentacja przy komputerze) – gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja uzyskana z wykorzystaniem komputera.

Oczekiwane rezultaty zadania podlegają ocenie przez egzaminatora w trakcie trwania egzaminu lub po jego zakończeniu, zgodnie z podanymi kryteriami.

Przed przystąpieniem do dalszej lektury *Informatora* warto zapoznać się z ogólnymi zasadami obowiązującymi na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie od roku szkolnego 2017/2018. Są one określone w ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 1457) i w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1663) oraz w formie skróconej w części ogólnej *Informatora o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie*, dostępnego na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.gov.pl) i na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

INFORMACJE O ZAWODZIE

1. Zadania zawodowe

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik jeździectwa powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) organizowania i prowadzenia chowu koni;
- 2) szkolenia oraz przygotowywania koni do użytkowania i sprzedaży;
- 3) prowadzenia ośrodka jeździeckiego;
- 4) prowadzenia i obsługi ciągnika rolniczego z przyczepą (przyczepami);
- 5) organizowania rekreacji konnej i turystyki jeździeckiej;
- 6) prowadzenia zajęć i treningu jeździeckiego na poziomie „Instruktor szkolenia podstawowego”

2. Wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie

W zawodzie **technik jeździectwa** wyodrębniono 2 kwalifikacje.

Numer kwalifikacji (kolejność) w zawodzie	Symbol kwalifikacji z podstawy programowej	Nazwa kwalifikacji
K1	RL.27.	<i>Jeździectwo i trening koni</i>
K2	RL.XX.	<i>Instruktor jeździectwa</i>

3. Możliwości kształcenia w zawodzie

Zawód technik jeździectwa nie jest ujęty w kwalifikacji szkolnictwa zawodowego, jest realizowany jako eksperyment pedagogiczny w Technikum Architektury Krajobrazu w Zespole Szkół im. bł. ks. Piotra Dańkowskiego w Jordanowie.

WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ

Kwalifikacja K1

RL.27. *Jeździectwo i trening koni*

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji RL.27. Jeździectwo i trening koni

1. 1. Chów i użytkowanie koni

Umiejętność 3) wykonuje czynności związane z codzienną pielęgnacją i utrzymaniem koni, na przykład:

- rozpoznaje sprzęt do pielęgnacji koni;
- dobiera sprzęt do pielęgnacji koni;

Przykładowe zadanie 1.

Do czyszczenia kopyt używana jest

- A. szczotka.
- B. kopystka.
- C. zgrzebło gumowe.
- D. zgrzebło metalowe.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 5) przestrzega zasad higieny i profilaktyki weterynaryjnej, na przykład:

- określa zasady profilaktyki weterynaryjnej;
- określa częstotliwość odrobaczania;
- określa częstotliwość szczepień u koni;
- wskazuje zasady wykonywania zabiegów sanitarnych w stajni.

Przykładowe zadanie 2.

Szczepienia przypominające na grypę u koni sportowych powinny być wykonywane co

- A. 2 lata.
- B. rok.
- C. 6 miesięcy.
- D. 3 miesiące.

Odpowiedź prawidłowa: **C.**

Przykładowe zadanie 3.

Działania mające na celu eliminację gryzoni z budynków stajennych to

- A. dezynfekcja.
- B. dezynsekcja.
- C. deratyzacja.
- D. dekantacja.

Odpowiedź prawidłowa: **C.**

Umiejętność 6) rozpoznaje typowe objawy chorób i urazów u koni, na przykład:

- określa prawidłową temperaturę u koni;
- określa prawidłową liczbę oddechów u koni;
- rozpoznaje objawy kolki;
- rozpoznaje objawy kulawizny.

Przykładowe zadanie 4.

Temperatura ciała u zdrowego, dorosłego konia wynosi

- A. 37,5 – 38,5 °C
- B. 38,5 – 39,0 °C
- C. 39,0 – 39,5 °C
- D. 39,5 – 40,5 °C

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Przykładowe zadanie 5.

Wskaż chorobę koni o następujących objawach:

- koń uderza tylnymi kopytami w brzuch,
- koń ogląda się na boki, grzebie przednią nogą,
- koń może przyjmować postawę „siedzącego psa”,
- koń wysuwa przednie kończyny do przodu, tylne do tyłu.

- A. Osteochondroza.
- B. Ochwat.
- C. Rorer.
- D. Kolka.

Odpowiedź prawidłowa: **D.**

1.2. Nauka jeździectwa

Umiejętność 1) ocenia kondycję koni, na przykład:

- wykorzystuje system punktowy do oceny kondycji;
- rozróżnia rodzaje kondycji.

Przykładowe zadanie 6.

Koń charakteryzujący się średnim stanem odżywiania przy zachowaniu dużej sprawności fizycznej i wydolności organizmu znajduje się w kondycji

- A. roboczej.
- B. głodowej.
- C. wyścigowej.
- D. hodowlanej.

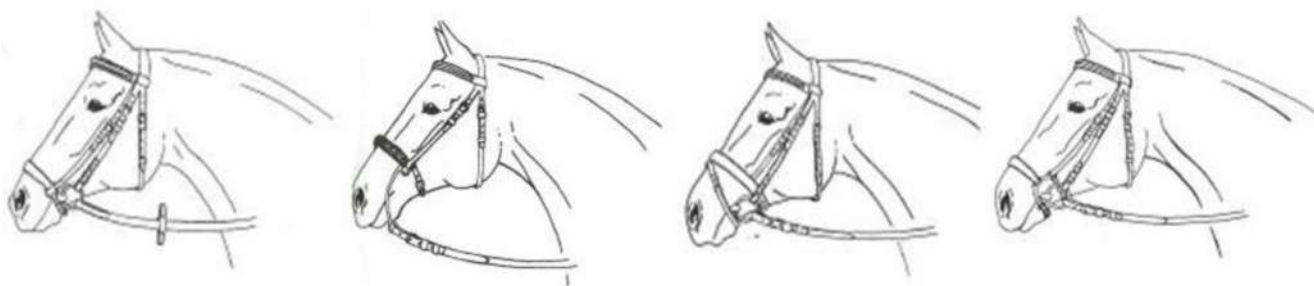
Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 2) dobiera sprzęt i akcesoria jeździeckie, na przykład:

- dobiera sprzęt jeździecki do powożenia;
- dobiera sprzęt jeździecki do lonżowania koni;
- dobiera sprzęt jeździecki do ujeżdżenia;
- dobiera akcesoria jeździeckie.

Przykładowe zadanie 7.

Wskaż nachrapnik hanowerski.

A.

B.

C.

D.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 6) stosuje różne rodzaje dosiadu, na przykład:

- rozpoznaje dosiad ujeżdżeniowy;
- stosuje półsiad;
- stosuje dosiad pełny.

Przykładowe zadanie 8.

Wskaż rodzaj dosiadu pokazany na ilustracji.

- A. Dosiad stiplowy.
- B. Półsiad.
- C. Dosiad ujeżdżeniowy.
- D. Dosiad podstawowy.

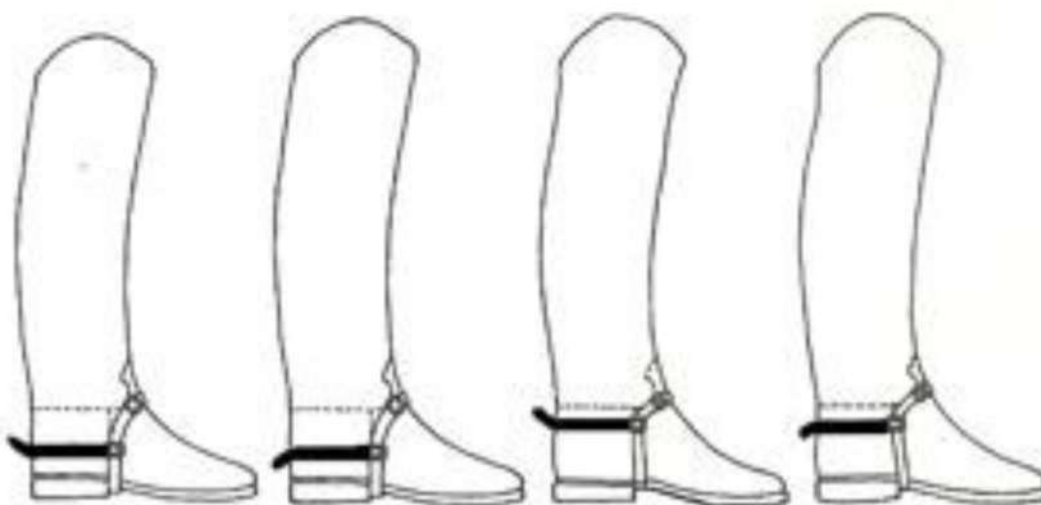
Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 16) dobiera ubiór jeździecki do różnych form użytkowania koni, na przykład:

- dobiera ubiór do ujeżdżenia;
- dobiera ubiór do jazdy rekreacyjnej;
- dobiera ubiór do powożenia;
- dobiera ubiór do wyścigów.

Przykładowe zadanie 9.

Prawidłowo zapięte ostrogi przedstawia rysunek

A.

B.

C.

D.

Odpowiedź prawidłowa: **D.**

1.3. Trening koni

Umiejętność 2) dobiera miejsca treningu z uwzględnieniem jego rodzaju oraz warunków środowiskowych, na przykład:

- dobiera miejsce treningu dla młodych koni;
- dobiera miejsce do treningu kondycyjnego.

Przykładowe zadanie 10.

Urządzenie do treningu koni przedstawione na fotografii to

- A. karuzela.
- B. solarium.
- C. poskrom.
- D. padok.

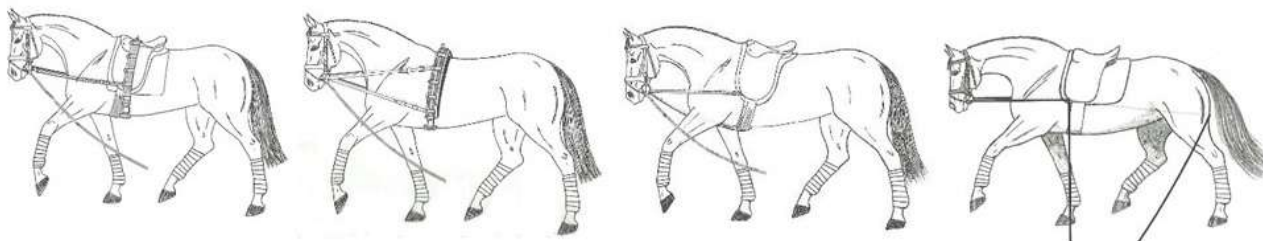
Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 6) stosuje metody lonżowania koni, na przykład:

- dobiera sprzęt do lonżowania;
- dobiera technikę lonżowania konia do stopnia wytrenowania konia.

Przykładowe zadanie 11.

Który rysunek przedstawia sposób wypięcia konia do lonżowania na pojedynczej lonży na wypinaczach zwykłych?

A.

B.

C.

D.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 9) stosuje zasady pielęgnacji powysiłkowej oraz odnowy biologicznej koni, na przykład:

- dobiera właściwe zasady pielęgnacji powysiłkowej;
- stosuje solarium dla koni;
- dobiera odpowiednie żele chłodzące lub rozgrzewające na nogi;
- stosuje masaż u koni;
- stosuje magnetoterapię u koni;
- stosuje kinesiotaping u koni.

Przykładowe zadanie 12.

Wskaz substancję, którą nakłada się (wciera) na nogi konia po intensywnym treningu w celu szybkiej regeneracji mięśni, ścięgien i więzadeł.

- A. Dziegieć.
- B. Żel chłodzący.
- C. Maść końska.
- D. Żel rozgrzewający.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji *RL.27. Jeździectwo i trening koni*

Przygotuj konia do treningu na podwójne lonży, tj. wyczyść konia, załóż sprzęt do lonżowania i okiełznaj wylosowanego konia w ogłowie z wędzidłem podwójnie łamanym z nachrapnikiem kombinowanym.

Wykonaj wszystkie wymagane czynności przygotowujące konia do lonżowania na wyposażonym stanowisku egzaminacyjnym w stajni.

Po przygotowaniu konia do lonżowania zgłoś egzaminatorowi przez podniesienie ręki gotowość do treningu oraz zaprezentuj sposób wyczyszczenia, założenia sprzętu, okiełznania i przypięcia lonży.

Przygotowanego do treningu konia przeprowadź w rękę na wyznaczony plac do lonżowania. Na lonżowniku masz 30 – 40 minut na zaprezentowanie następujących zadań:

- praca w stępie,
- przejścia stęp – kłus,
- praca w kłusie,
- przejścia kłus – stęp,
- zmiana kierunku lonżowania,
- użycie lonży,
- użycie bata,
- posługiwanie się pomocami głosu i mowy ciała.

Po zakończeniu treningu odprowadź konia do stajni. Stanowisko egzaminacyjne pozostaw uporządkowane. Wszystkie wyżej wymienione czynności powinny być wykonywane pod nadzorem i na polecenie osób nadzorujących przebieg egzaminu.

Przed przystąpieniem do wykonania zadania obowiązkowo zapoznaj się z „Instrukcją bezpiecznego zachowania podczas pracy z końmi w czasie trwania egzaminu”

Podczas wykonywania zadań przestrzegaj przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- koń wyczyszczony;
- koń ubrany w pas do lonżowania, okiełznany i przygotowany do lonżowania
oraz
- przebieg prezentacji lonżowania konia w dwóch chodach, przygotowanie konia do lonżowania, postępowanie z koniem w czasie lonżowania.

Zasady oceniania wykonania zadania praktycznego będą uwzględniać:

- sposób czyszczenia konia;
- sposób założenia sprzętu do lonżowania;
- sprawność w posługiwaniu się lonżami, batem, głosem i mową ciała podczas lonżowania;
- poprawność wykonywania lonżowania;
- postępowanie z koniem w czasie treningu.

Umiejętności sprawdzane zadaniem praktycznym:

2. Nauka jeździectwa

- 2) dobiera sprzęt i akcesoria jeździeckie;
- 3) dopasowuje sprzęt jeździecki do budowy ciała konia;
- 4) przygotowuje konie do treningu;
- 5) stosuje pomoce jeździeckie w powodowaniu koniem;
- 6) stosuje różne rodzaje dosiada;
- 7) wykonuje ćwiczenia związane z treningiem ujeżdżeniowym i skokowym koni;
- 9) powozi zaprzęgiem konnym;
- 10) prezentuje konie na pokazach i aukcjach;
- 12) przestrzega zasad bezpieczeństwa jeźdźców i koni;
- 17) dba o dobrostan koni w trakcie ich użytkowania.

3. Trening koni

- 2) dobiera miejsce treningu z uwzględnieniem jego rodzajów;
- 3) uwzględnia skalę szkoleniową podczas treningów koni;
- 5) przestrzega zasad treningu koni z uwzględnieniem ich cech psychofizycznych, wieku oraz planowych obciążeń treningowych;
- 6) stosuje techniki lonżowania koni;
- 7) wykonuje czynności związane z trenowaniem koni sportowych, wyścigowych, rekreacyjnych i terapeutycznych;
- 9) stosuje zasady pielęgnacji powysiłkowej oraz odnowy biologicznej koni;
- 10) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane do treningu koni;
- 11) oswaja konie ze sprzętem i urządzeniami stosowanymi w sportowym użytkowaniu koni.

Kwalifikacja K2

RL.XX. Instruktor jeździectwa

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji RL.XX. Instruktor jeździectwa

1.1. Zabezpieczenie potrzeb paszowych w ośrodku jeździeckim

Umiejętność 4) *dokonyje oceny potrzeb żywieniowych konia w zależności od kondycji i wykonanej pracy, na przykład:*

- oblicza dawki pokarmowe dla konia w zależności od kondycji konia;
- oblicza dawki pokarmowe dla konia w zależności od wykonanej przez konia pracy;
- dobiera pasze uzupełniające;
- dobiera suplementy diety.

Przykładowe zadanie 1.

W celu przygotowania meszu dla jednego konia potrzeba

- A. 1 kg owsa, 0,5 kg siemienia lnianego, 2 kg otrąb pszennych.
- B. 1 kg owsa, 0,25 kg siemienia lnianego, 1 kg otrąb pszennych.
- C. 2 kg owsa, 0,5 kg siemienia lnianego, 2 kg otrąb pszennych.
- D. 2 kg owsa, 0,25 kg siemienia lnianego, 1 kg otrąb pszennych.

Odpowiedź prawidłowa: **D.**

Umiejętność 7) oblicza opłacalność działalności ośrodka jeździeckiego, na przykład:

- oblicza koszty utrzymania infrastruktury jeździeckiej;
- oblicza koszty zatrudnienia osób w ośrodku jeździeckim;
- kalkuluje ceny usług świadczonych przez ośrodek jeździecki;
- oblicza przychody ośrodka jeździeckiego;
- oblicza zyski lub straty ośrodka jeździeckiego.

Przykładowe zadanie 2.

Na podstawie załączonych danych oblicz cenę 1 godziny jazdy konnej w ośrodku jeździeckim. Wynik zaokrąglij do pełnego złotego w górę.

A. 28 zł	– koń pracuje 2 godziny dziennie, 6 dni w tygodniu,
B. 30 zł	– zapotrzebowanie dobowe na pasze dla jednego konia wynosi:
C. 35 zł	✓ siano 10 kg (cena siana wynosi 533,00 zł/tona),
D. 41 zł	✓ owies 6 kg (cena owsa wynosi 700,00 zł/tona),
	– pozostałe koszty (płace, energia elektryczna, remonty, zużycie wody, sprzęt i inne) przypadające na jednego konia dziennie to 47,80 zł,
	– zakładany zysk ośrodka wynosi 20% kosztów.

Prawidłowa odpowiedź: **D**

1.2. Obsługiwanie środków transportowych

Umiejętność 7) dobiera pojazdy i środki transportu do transportu koni, na przykład:

- dobiera środek transportu ze względu na cechy osobnicze konia;
- dobiera środek transportu ze względu na odległość.

Przykładowe zadanie 3.

Przewożąc 5 koni (2 klacze, 2 wałachy i 1 ogier) samochodem do przewozu koni, przedstawionym na rysunku, należy ustawić je w następującej kolejności:

- A. ogier, wałach, wałach, klacz, klacz.
- B. klacz, klacz, ogier, wałach, wałach.
- C. wałach, klacz, ogier, wałach, klacz.
- D. klacz, wałach, ogier, wałach, klacz.

Odpowiedź prawidłowa: **A**.

1.3. Prowadzenie nauki jazdy konnej, hipoterapii, lonżowania

Umiejętność 3) rozpoznaje typowe objawy chorób koni, oraz potrafi udzielić pierwszej pomocy weterynaryjnej, na przykład:

- rozpoznaje części anatomiczne konia;
- określa podstawowe funkcje fizjologiczne związane z wydolnością i trawieniem;
- rozpoznaje objawy najczęściej występujących chorób koni;
- stosuje zasady pierwszej pomocy weterynaryjnej.

Przykładowe zadanie 4.

Wymień części anatomiczne kończyny przedniej konia.

- A. Udo, ramię, pięta, nadpęcie.
- B. Udo, łokieć, nadgarstek, pęcina.
- C. Łopatka, ramię, łokieć, nadpęcie.
- D. Łopatka, kolano, nadgarstek, pęcina.

Odpowiedź prawidłowa: C.

Umiejętność 4) potrafi korzystać z podstaw wiedzy o pokroju i umaszczeniu koni, na przykład:

- charakteryzuje umaszczenie koni;
- charakteryzuje pokrój koni;
- rozpoznaje wady.

Przykładowe zadanie 5.

Jaką postawę kończyn przednich konia przedstawiono na rysunku?

- A. Zbieżną.
- B. Szpotawą.
- C. Francuską.
- D. Rozbieżną.

Odpowiedź prawidłowa: C.

Umiejętność 5) ocenia chód koni; rozpoznaje wady i błędy, na przykład:

- charakteryzuje chody koni;
- wskazuje błędy chodu koni.

Przykładowe zadanie 6.

Chodem krzyżowym, czterotaktowym z ośmioma fazami podporowymi jest

- A. kłus.
- B. stęp.
- C. galop.
- D. inochód.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 10) przestrzega zasad doboru koni do jeźdźców, formowania zastępu, na przykład:

- tworzy parę: koń – jeździec na podstawie cech osobniczych konia i jeźdźcy;
- określa liczbę koni w zastępie;
- dobiera jeźdźców i konie do zastępu;
- ustawia kolejność koni w zastępie, wyznacza jeźdźcę czołowego.

Przykładowe zadanie 7.

Który z opisanych koni powinien być przydzielony początkującemu jeźdźcowi?

- A. Trzymający się blisko innych koni.
- B. Dobrze wyszkolony „koń profesor”.
- C. Młody, szybko reagujący na pomoce.
- D. Leniwy, ale poruszający się w 3 chodach.

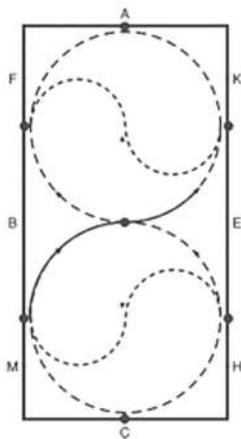
Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 12) stosuje terminologię jeździecką komendy jeździeckie, figury na ujeźdźalni, na przykład:

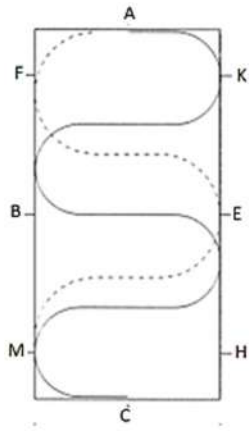
- stosuje terminologię jeździecką;
- wydaje komendy jeździeckie;
- rozpoznaje figury na ujeźdźalni.

Przykładowe zadanie 8.

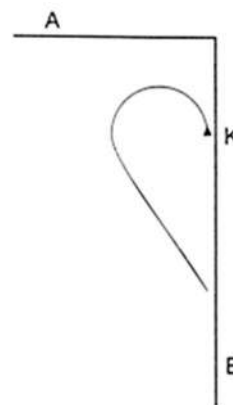
Na którym rysunku pokazano wykonanie półwołty?

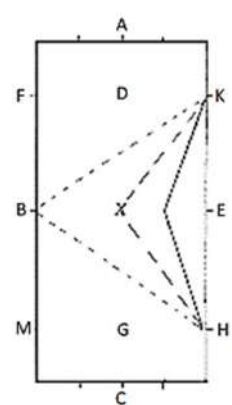
A.

B.

C.

D.

Odpowiedź prawidłowa: C.

Umiejętność 13) wykorzystuje zasady podstawowego wyszkolenia konia i jeźdźca, na przykład:

- określa stopnie skali wyszkolenia konia;
- określa stopnie skali wyszkolenia jeźdźca;
- stosuje skalę wyszkolenia konia;
- stosuje skalę wyszkolenia jeźdźca.

Przykładowe zadanie 9.

Jaka jest prawidłowa kolejność elementów skali szkoleniowej?

A.

B.

C.

D.

Prawidłowa odpowiedź: A

Umiejętność 14) wykonuje różne rodzaje dosiadu, na przykład:

- rozpoznaje rodzaje dosiadów;
- określa pomoce naturalne;
- określa pomoce dodatkowe;
- rozróżnia pomoce aktywizujące i wstrzymujące;
- wskazuje zależności pomiędzy pomocami a wykonaniem figury;
- wskazuje prawidłowe użycie pomocy w przejściu np. z kłusa do galopu.

Przykładowe zadanie 10.

W jakich proporcjach oddziałują pomoce naturalne na konia?

- A. Dosiad – 80%, ręka – 18%, łydka – 2%.
- B. Łydka – 80%, ręka – 18%, dosiad – 2%.
- C. Dosiad – 80%, łydka – 18%, ręka – 2%.
- D. Ręka – 80%, dosiad – 18%, łydka – 2%.

Odpowiedź prawidłowa: **C.**

Umiejętność 17) rozpoznaje rodzaju sprzętu jeździeckiego i jego prawidłowe dopasowanie, w tym używanie wodzy pomocniczych oraz sprzętu do lonżowania, na przykład:

- rozpoznaje rodzaje siodła;
- dobiera sprzęt w zależności od budowy konia, budowy jeźdźcy i rodzaju treningu;
- dopasowuje rząd jeździecki do konia;
- określa wyposażenie do lonżowania.

Przykładowe zadanie 11.

Na którym rysunku pokazano siodło ujeżdzeniowe?

A.

B.

C.

D.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji RL.XX. *Instruktor jeździectwa*

1. Przeprowadź dla pojedynczego jeźdźcy ćwiczenie, z wykorzystaniem pomocy dodatkowych, wykonywania figury zmiana kierunku wzdłuż ujeżdżalni (A-C) w kłusie, przy następujących założeniach:
  - celem jest prawidłowe wykonanie zmiany kierunku wzdłuż ujeżdżalni od litery A do C, z zachowaniem prawidłowego rysunku wzdłuż linii środkowej oraz prawidłowego wyjechania zakrętów,
  - lekcja będzie trwała 20 min,
  - jeździec jest:
    - ✓ samodzielnie kłusujący,
    - ✓ anglezujący na właściwą nogę,
    - ✓ znający zasady użycia pomocy jeździeckich,
    - ✓ znający rozmieszczenie liter na czworoboku,
    - ✓ rozprężony.

Przed przystąpieniem do przeprowadzenia ćwiczenia sporządź na papierze samokopiującym plan ćwiczenia wg podanego wzoru. Oryginał przekaz przewodniczącemu zespołu nadzorującego, kopię możesz wykorzystać podczas prowadzenia ćwiczenia.

2. Sporządź konspekt przeprowadzenia zajęć jeździeckich dla grupy 4 jeźdźców zawierający elementy nauki zagalopowania, jako głównego celu lekcji.
Założenia do zajęć:
  - czas trwania zajęć: 60 min
  - jeźdźcy są:
    - ✓ na podobnym poziomie umiejętności,
    - ✓ samodzielnie kłusujący,
    - ✓ anglezujący na właściwą nogę,
    - ✓ galopujący w pódsiadzie na lonży,
    - ✓ znający zasady użycia pomocy jeździeckich,
    - ✓ znający rozmieszczenie liter na czworoboku,
    - ✓ posiadający umiejętność jazdy w zastępie,

Zadanie wykonaj na odpowiednio przygotowanym stanowisku.

Wszyscy zdający w tym samym czasie sporządzają plan przeprowadzenia ćwiczenia wykonywania figury zmiana kierunku wzdłuż ujeżdżalni (A-C) w kłusie – czas przeznaczony na ten element wynosi ok. 15 min. Po tym czasie zdający kolejno przeprowadzają ćwiczenie. Czas ćwiczenia nie może przekroczyć 25 minut.

W pozostałym czasie zdający sporządzają konspekt przeprowadzenia zajęć jeździeckich dla grupy 4 jeźdźców zawierający elementy nauki zagalopowania

Czas na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenię podlegać będą 3 rezultaty:

- Plan przeprowadzenia ćwiczenia, z wykorzystaniem pomocy dodatkowych, wykonywania figury zmiana kierunku wzdłuż ujeżdżalni (A-C) w kłusie - rezultat 1;
- Konspekt przeprowadzenia zajęć jeździeckich dla grupy 4 jeźdźców zawierający elementy nauki zagalopowania - poprawność metodyczna – rezultat 2;
- Konspekt przeprowadzenia zajęć jeździeckich dla grupy 4 jeźdźców zawierający elementy nauki zagalopowania – poprawność merytoryczna – rezultat 3

oraz

przebieg przeprowadzenia ćwiczenia, z wykorzystaniem pomocy dodatkowych, wykonywania figury zmiana kierunku wzdłuż ujeżdżalni (A-C) w kłusie, pod kątem metodycznym i merytorycznym.

Plan ćwiczenia wykonywania figury zmiana kierunku wzdłuż ujeżdżalni (A-C) w kłusie

Czas/minuty	Zadanie/czynności/polecenia

Konspekt przeprowadzenia zajęć jeździeckich dla grupy 4 jeźdźców zawierający elementy nauki zagalopowania

Cel zajęć		
Uczestnicy zajęć (charakterystyka, liczba)		
Całkowity czas zajęć		
Przebieg zajęć		
Czas/minuty	Zadanie/ćwiczenie (opis)	Na co należy zwrócić uwagę

Zasady oceny realizacji zadania praktycznego będą uwzględniać:

- ❑ poprawność przeprowadzenia ćwiczenia wykonywania figury: zmiana kierunku wzdłuż ujeżdżalni (A-C) w kłusie (właściwy dobór i kolejność zadań/czynności, odpowiednie rozplanowanie czynności w czasie, itd.);
- ❑ poprawność konspektu zajęć jeździeckich:
  - ✓ określenie celu i czasu zajęć;
  - ✓ charakterystyka uczestników zajęć;
  - ✓ sposób rozplanowania wszystkich ćwiczeń w trakcie jednostki treningowej;
  - ✓ wprowadzenie ćwiczeń mających na celu przygotowanie jeźdźców do wykonania zagalopowania;
  - ✓ sposób rozplanowania wykonania zasadniczego ćwiczenia;
  - ✓ uwzględnienie ćwiczeń na zakończenie;
  - ✓ właściwe rozplanowanie w czasie;
- ❑ poprawność przeprowadzenia ćwiczenia:
  - ✓ zapewnienie bezpieczeństwa w czasie ćwiczenia, tzn. np. usunięcie zbędnych przedmiotów z placu, sprawdzenie rzędu, prawidłowe ustawienie konia przed rozpoczęciem zajęć;
  - ✓ prawidłowe miejsce instruktora podczas wykonywania przez jeźdźca ćwiczenia;
  - ✓ sposób wydawania komend (głośność, treść komend, zgodność z nomenklaturą jeździecką);
  - ✓ sposób przeprowadzenia instruktażu do wykonania ćwiczenia;
  - ✓ sposób korygowania jeźdźcy podczas wykonywania ćwiczenia;
  - ✓ wykorzystanie pomocy dodatkowych, np. pachołków, drągów;
  - ✓ przeprowadzenie wszystkich elementów ćwiczenia w wyznaczonym czasie.

Umiejętności sprawdzane zadaniem praktycznym:

3. Prowadzenie nauki jazdy konnej, hipoterapii, lonżowania:
  - 5) ocenia chód koni; rozpoznaje wady i błędy;
  - 8) przestrzega zasad bezpieczeństwa w stajni oraz podczas jazd na maneżu i w terenie;
  - 9) stosuje zasady kierowania grupą jeździecką (psychologiczne i rozwojowe różnice w prowadzeniu zajęć z różnymi grupami wiekowymi i o różnym stopniu sprawności fizycznej);
  - 10) przestrzega zasad doboru koni do jeźdźców, formowania zastępu;
  - 12) stosuje terminologię jeździecką, komendy jeździeckie, figury na ujeżdżalni;
  - 13) wykorzystuje zasady podstawowego wyszkolenia konia i jeźdźcy;
  - 15) przestrzega zasad nauczania początkujących, pracy na koziołkach (cavaletti), podstaw nauki skoków przez przeszkody oraz zasady jazdy w terenie;
  - 17) rozpoznaje rodzaje sprzętu jeździeckiego i jego prawidłowe dopasowanie, w tym używanie wodzy pomocniczych oraz sprzętu do lonżowania;
  - 20) nadzoruje nad czynnościami związanymi z codzienną pielęgnacją koni i obsługą stajni.

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji R.XX. Instruktor jeździectwa mogą dotyczyć:

- przeprowadzenia pierwszej lekcji czyszczenia i siodłania;
- przeprowadzenia nauki pokonywania pojedynczych przeszkód;
- zaplanowania wyjazdu na zawody koni i zawodników, z uwzględnieniem niezbędnej dokumentacji;
- przygotowanie konspektu zajęć jeździeckich mających na celu naukę np. ustępowanie od łydki w stępie głową do ściany;
- przygotowanie konspektu zajęć na lonży, mających na celu poprawę i doskonalenie koordynacji pomocy jeździeckich.

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK JEŹDZIECTWA

1. CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik jeździectwa powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) organizowania i prowadzenia chowu koni;
- 2) szkolenia oraz przygotowania koni do użytkowania i sprzedaży;
- 3) prowadzenia ośrodka jeździeckiego;
- 4) prowadzenia i obsługi ciągnika rolniczego z przyczepą (przyczepami);
- 5) organizowania rekreacji konnej i turystyki jeździeckiej;
- 6) prowadzenia zajęć i treningu jeździeckiego na poziomie „Instruktor szkolenia podstawowego w jeździectwie”.

2. EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania wyżej wymienionych zadań zawodowych jest niezbędne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, na które składają się:

- 1) efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów;
- 2) efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru rolniczo-leśnego z ochroną środowiska, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów PKZ(RL.c), PKZ(R.k) i PKZ(RL.p);
- 3) efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie technik jeździectwa:

R.27. Jeździectwo i trening koni;

R.XX. Instruktor jeździectwa.

1) Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów

(BHP). Bezpieczeństwo i higiena pracy

Uczeń:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- 5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- 6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;

- 7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

(PDG). Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Uczeń:

- 1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- 2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- 4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- 5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- 6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- 7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- 10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- 11) planuje działania związane z wprowadzaniem innowacyjnych rozwiązań;
- 12) stosuje zasady normalizacji;
- 13) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

(JOZ). Język obcy ukierunkowany zawodowo

Uczeń:

- 1) posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiających realizację zadań zawodowych;
- 2) interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
- 3) analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;
- 4) formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
- 5) korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.

(KPS). Kompetencje personalne i społeczne

Uczeń:

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) potrafi planować działania i zarządzać czasem;
- 4) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 5) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 6) jest otwarty na zmiany;
- 7) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;
- 8) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 9) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 10) negocjuje warunki porozumień;
- 11) jest komunikatywny;
- 12) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów;
- 13) współpracuje w zespole.

(OMZ). Organizacja pracy małych zespołów (wyłącznie dla zawodów nauczanych na poziomie technika)

Uczeń:

- 1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań;
- 2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań;
- 3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań;
- 4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań;
- 5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy;
- 6) stosuje metody motywacji do pracy;
- 7) komunikuje się ze współpracownikami.

2) Efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru rolniczo-leśnego z ochroną środowiska, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów PKZ(R.c), PKZ(R.k) i PKZ(RL.p);

PKZ(RL.c) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: ogrodnik, technik ogrodnik, pszczelarz, technik pszczelarz, rolnik, technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik hodowca koni, operator maszyn leśnych, technik leśnik, rybak śródlądowy, technik rybactwa śródlądowego, technik weterynarii, technik agrobiznesu, jeździec, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, technik mechanizacji rolnictwa i agrotrotoniki

Uczeń:

- 1) wykonuje czynności kontrolno-obługowe ciągników rolniczych;
- 2) stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego;
- 3) przestrzega zasad kierowania ciągnikiem rolniczym;
- 4) wykonuje czynności związane z prowadzeniem i obsługą ciągnika rolniczego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii T;
- 5) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

PKZ(R.k) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie technik jeździectwa

Uczeń:

- 1) określa przyrodnicze i ekonomiczne czynniki działalności gospodarczej w obszarze chowu i szkolenia koni;
- 2) rozpoznaje rośliny uprawne będące podstawowymi składnikami paszy dla koni;
- 3) określa wpływ składników pokarmowych na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu konia;
- 4) rozpoznaje rasy i typy użytkowe konia;
- 5) rozróżnia pojazdy, maszyny, urządzenia i narzędzia używane w ośrodkach jeździeckich przy obsłudze koni i zabiegach weterynaryjnych;
- 6) oblicza podatki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 7) sporządza biznesplan dla ośrodka jeździeckiego;
- 8) korzysta z usług instytucji i organizacji działających na rzecz wsi i rolnictwa;
- 9) współpracuje z Polskim Związkiem Jeździeckim;
- 10) korzysta ze środków finansowych na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich;
- 11) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonanie zadań.

PKZ(R.p) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie: Jeździec, Technik Jeździectwa

Uczeń:

- 1) określa typy użytkowe koni;
- 2) posługuje się wiedzą z zakresu anatomii, fizjologii, biomechaniki i psychologii koni;

- 3) charakteryzuje cechy osobnicze różnych ras i typów użytkowych koni;
- 4) charakteryzuje metody treningu koni sportowych, wyścigowych, rekreacyjnych i terapeutycznych;
- 5) określa wymagania zoohigieniczne pomieszczeń dla koni;
- 6) rozpoznaje rodzaje pasz dla koni i określa warunki ich przechowywania, potrafi określić potrzeby pokarmowe koni
- 7) określa wyposażenie bazy treningowej koni;
- 8) określa cechy sprawności psychofizycznej jeźdźca;
- 9) korzysta z przepisów prawa oraz regulaminów dotyczących jeździectwa i zawodów hippicznych.

3) Efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie technik jeździectwa

R.27. Jeździectwo i trening koni

1. Chów i użytkowanie koni

Uczeń:

- 1) ocenia przydatność koni do różnych sposobów ich użytkowania;
- 2) dobiera sposoby postępowania z końmi z uwzględnieniem ich cech psychofizycznych;
- 3) wykonuje czynności związane z codzienną pielęgnacją i utrzymaniem koni;
- 4) wykonuje czynności pomocnicze związane z okresową pielęgnacją kopyt;
- 5) przestrzega zasad higieny i profilaktyki weterynaryjnej koni;
- 6) rozpoznaje typowe objawy chorób i urazów koni;
- 7) udziela pierwszej pomocy w przypadku zranień i wypadków koni oraz zapewnia opiekę zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii;
- 8) przygotowuje pasze dla koni;
- 9) przestrzega zasad żywienia i karmienia oraz pojenia koni;
- 10) obsługuje urządzenia stosowane w chowie i użytkowaniu koni;
- 11) przygotowuje konie do różnych typów ich użytkowania;
- 12) wykonuje czynności związane z załadunkiem, transportem i rozładunkiem koni;
- 13) stosuje przepisy dotyczące dobrostanu koni sportowych, wyścigowych, rekreacyjnych i terapeutycznych;
- 14) stosuje się do harmonogramów dotyczących użytkowania koni;
- 15) korzysta z dokumentacji związanej z identyfikacją i użytkowaniem koni.

2. Nauka jeździectwa

Uczeń:

- 1) ocenia kondycję koni;
- 2) dobiera sprzęt i akcesoria jeździeckie;
- 3) dopasowuje sprzęt jeździecki do budowy ciała konia i jeźdźców;

- 4) przygotowuje konie do treningu;
- 5) stosuje pomoce jeździeckie w powodowaniu koniem;
- 6) stosuje różne rodzaje dosiada;
- 7) wykonuje ćwiczenia związane z treningiem ujeżdżeniowym i skokowym koni;
- 8) wykonuje ćwiczenia związane z treningiem wyścigowym koni;
- 9) powozi zaprzęgiem konnym;
- 10) prezentuje konie na pokazach i aukcjach;
- 11) przestrzega przepisów prawa i regulaminów dotyczących jeździectwa oraz wyścigów konnych;
- 12) przestrzega zasad bezpieczeństwa jeźdźców i koni;
- 13) przestrzega przepisów ruchu drogowego dotyczących poruszania się wierzchem i zaprzęgiem konnym;
- 14) doskonali fizyczną i psychiczną sprawność jeździecką;
- 15) określa wymagania dotyczące diety i wagi jeźdźcy wyścigowego;
- 16) dobiera ubiór jeździecki do różnych form użytkowania konia;
- 17) dba o dobrostan koni w trakcie ich użytkowania.

3.Trening koni

Uczeń:

- 1) przestrzega zaleceń trenerów lub instruktorów jeździectwa;
- 2) dobiera miejsca treningu z uwzględnieniem jego rodzaju oraz warunków środowiskowych;
- 3) uwzględnia skalę szkoleniową podczas treningów koni;
- 4) przygotowuje konie do pierwszego dosiadania i zaprzęganania;
- 5) przestrzega zasad treningu koni z uwzględnieniem ich cech psychofizycznych, wieku oraz planowanych obciążeń treningowych;
- 6) stosuje metody lonżowania koni;
- 7) wykonuje czynności związane z trenowaniem koni sportowych, wyścigowych, rekreacyjnych i terapeutycznych;
- 8) ocenia stan wytrenowania konia na podstawie obserwacji podczas treningu;
- 9) stosuje zasady pielęgnacji powysiłkowej oraz odnowy biologicznej koni;
- 10) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane do treningu koni;
- 11) oswaja konie ze sprzętem i urządzeniami stosowanymi w sportowym, wyścigowym, rekreacyjnym i terapeutycznym użytkowaniu koni.

R.XX. Instruktor jeździectwa

1. Zabezpieczenie potrzeb paszowych w ośrodku jeździeckim

Uczeń:

- 1) planuje i organizuje zaopatrzenie w pasze;
- 2) dokonuje oceny paszy pod względem składu botanicznego i jakości;
- 3) wykonuje czynności związane z przechowywaniem i przygotowaniem pasz;
- 4) dokonuje oceny potrzeb żywieniowych konia w zależności od kondycji i wykonanej pracy;
- 5) planuje i organizuje pracę ośrodka jeździeckiego;
- 6) prowadzi prace związane z utrzymaniem koni;
- 7) stosuje zasady ekologii w funkcjonowaniu ośrodka jeździeckiego;
- 8) oblicza opłacalność działalności ośrodka jeździeckiego.

2. Obsługiwanie środków technicznych

Uczeń:

- 1) posługuje się dokumentacją techniczną, normami i katalogami;
- 2) analizuje informacje techniczne, wykorzystując różne źródła;
- 3) rozpoznaje materiały stosowane w konstrukcjach maszyn i urządzeń technicznych używanych w ośrodku jeździeckim;
- 4) właściwie wykorzystuje energię elektryczną i niekonwencjonalne źródła energii;
- 5) dobiera oraz eksploatuje narzędzia i maszyny do kompleksowej obsługi koni i funkcjonowania ośrodka jeździeckiego;
- 6) kontroluje jakość wykonywanych prac;
- 7) dobiera pojazdy i środki transportu do transportu koni;
- 8) przygotowuje pojazdy, maszyny, narzędzia i urządzenia zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisami prawa dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 9) wykonuje czynności związane z przeglądami technicznymi oraz konserwacją pojazdów, maszyn i urządzeń.

3. Prowadzenie nauki jazdy konnej, hipoterapii, lonżowania

Uczeń:

- 1) przestrzega etycznych podstaw użytkowania koni oraz podstaw etyki jeźdźcy i szkolnictwa;
- 2) przestrzega podstaw psychologii koni i zasad postępowania z nimi;
- 3) rozpoznaje typowe objawy chorób koni oraz potrafi udzielić pierwszej pomocy weterynaryjnej;
- 4) potrafi korzystać z podstaw wiedzy o pokroju i umaszczeniu koni;
- 5) ocenia chód koni; rozpoznaje wady i błędy;
- 6) stosuje przepisy dotyczące utrzymania, żywienia i pielęgnacji koni;
- 7) wykonuje podstawy podkuwnictwa;
- 8) przestrzega zasad bezpieczeństwa w stajni oraz podczas jazdy na manieżu i w terenie;

- 9) stosuje zasady kierowania grupą jeździecką (psychologicznie i rozwojowe różnice w prowadzeniu zajęć z różnymi grupami wiekowymi i o różnym stopniu sprawności fizycznej);
- 10) przestrzega zasad doboru koni do jeźdźców, formowania zastępu;
- 11) przestrzega zasad stosowania odpowiednich obciążeń w stosunku do jeźdźców i koni, zapobiegania wypadkom podczas jazdy konnej;
- 12) stosuje terminologię jeździecką, komendy jeździeckie, figury na ujeżdżalni;
- 13) wykorzystuje zasady podstawowego wyszkolenia konia i jeźdźca;
- 14) wykonuje różne rodzaje dosiada oraz wykorzystuje działanie i współdziałanie pomocy;
- 15) przestrzega zasad nauczania początkujących, pracy na koziołkach (cavaletti), podstaw nauki skoków przez przeszkody oraz zasady jazdy w terenie;
- 16) przestrzega zasad gier i zabaw jeździeckich oraz organizacji imprez jeździeckich;
- 17) rozpoznaje rodzaje sprzętu jeździeckiego i jego prawidłowe dopasowanie, w tym używanie wodzy pomocniczych oraz sprzętu do lonżowania;
- 18) przestrzega zasad prawidłowego lonżowania – szkolenie konia i jeźdźca na lonży;
- 19) przestrzega zasad transportu koni;
- 20) nadzoruje nad czynnościami związanymi z codzienną pielęgnacją koni i obsługi stajni.

3. WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie technik jeździectwa powinna posiadać następujące pomieszczenia dydaktyczne:

- 1) pracownię chowu i użytkowania koni, wyposażoną w: szkielet i model konia, model stajni, pastwiska kwaterowego dla koni i parcoure z ruchomymi przeszkodami, normy żywienia koni, próby pasz i komponentów paszowych, przyrządy zoometryczne, sprzęt i akcesoria jeździeckie, różne rodzaje podków, albumy ras koni, zestaw przepisów prawa dotyczących jeździectwa, zawodów jeździeckich i transportu koni, instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy, stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu, z drukarką, ze skanerem i projektorem multimedialnym i z pakietem programów biurowych. Stanowisko wraz z oprogramowaniem do układania dawek pokarmowych, normy żywienia koni sprzęt do pomiarów zoometrycznych, termometry weterynaryjne, apteczkę weterynaryjną;
- 2) Ponadto szkoła powinna posiadać gospodarstwo szkolne, wyposażone w: stajnię, siodlarnię, szorownię, paszarnię, wozownię, krytą ujeżdżalnię, plac treningowy, okólnik do lonżowania koni, wybiegi dla koni, budynki inwentarskie, magazyny. Szkoła może prowadzić praktyczną naukę zawodu w pracowniach i warsztatach szkolnych, placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, ośrodkach jeździeckich, stadninach, torach wyścigowych.

Szkoła organizuje praktyki zawodowe w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanego zawodu w wymiarze 8 tygodni (320 godzin): w stadninie koni lub ośrodku jeździeckim (160 godzin) oraz w ośrodku turystyki jeździeckiej lub gospodarstwie rolnym specjalizującym się w rekreacji lub turystyce konnej (160 godzin).

Szkoła przygotowuje ucznia do kierowania ciągnikiem rolniczym z przyczepą (przyczepami) lub pojazdem wolnobieżnym z przyczepą (przyczepami). Egzamin państwowy, wymagany do uzyskania prawa jazdy odpowiedniej kategorii, jest przeprowadzany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.).

4. Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego¹⁾

Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru rolniczo-leśnego z ochroną środowiska stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów	290 godz.
<i>RL.XX. Instruktor jeździectwa</i>	400 godz.
<i>RL.27. Jeździectwo i trening koni</i>	660 godz.

1) W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, przewidzianego dla kształcenia zawodowego w danym typie szkoły, zachowując minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli odpowiednio dla efektów kształcenia: wspólnych dla wszystkich zawodów i wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie.